

ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮಹಿಳೆಗೆ ಬಂದದ್ದು 2021ರಲ್ಲಿ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾರಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ದೊರಕಿರುವ ಏಕಮಾತ್ರ ಪದಶ್ರೀ ಪುರಸ್ಕಾರ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಡಾ. ಶುಭಾ ವಿ. ಅವರಿಗೆ ಸಂದಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಶುಭಾ 'ನ್ಯಾಷನಲ್ ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಸ್'ನಿಂದ (ಎನ್‌ಎಲ್) 'ಡಿಸ್ಕಿಂಗ್ಲಿಷ್ಡ್ ಸೈಂಟಿಸ್ಟ್' ಗಣ್ಯವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾದವರು.

ಶುಭಾ ಅವರನ್ನು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 1989ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಆ ವರ್ಷ 'ಸಿಎಸ್‌ಐಆರ್ ಯುವ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಬಂದ ಹತ್ತು ಮಂದಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಶುಭಾ ಒಬ್ಬರೇ ಮಹಿಳೆ; ಆಗ ಭೌತವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತಿತ್ತು.

ಆಗವರು ಎನ್‌ಎಲ್‌ನ 'ವಸ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ' (ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಸೈನ್ಸ್) ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅತ್ಯಧಿಕ ಒತ್ತಡ ಹಾಗೂ ಶಾಖದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಲೋಹಗಳು, ಮಿಶ್ರಲೋಹಗಳು, ಅರೆನಿರ್ವಾಹಕಗಳು ವರ್ತಿಸುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಇವರ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ 'ಯುವ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಲಭಿಸಿತ್ತು.

ಶುಭಾ 1954ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬದ ಒಂಬತ್ತನೇ ಹಾಗೂ ಕಡೆಯ ಮಗುವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ತಂದೆಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಅವರು ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗದ ಕನಸು ಕಂಡರು. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಿಎಸ್‌ಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯ, ಬಲು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಶುಭಾ ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಗಾಂಧೀವಾದಿ ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಅಭಿಮಾನ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದ ಶುಭಾ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಬಾರಿ ಅವರು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು. ತಾಯಿಯ ಕೈಯ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ತನ್ನ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ, ನಮಗೆ ಧೈರ್ಯ ನೀಡಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಶುಭಾ ಇಂದಿಗೂ ನೆನೆಯುತ್ತಾರೆ.

1989ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವ ಕೆ.ಆರ್. ನಾರಾಯಣನ್ ಅವರಿಂದ 'ಯುವ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಪುರಸ್ಕಾರ

ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯ ಹೆಸರಾದ ಶುಭಾ ವಿಮಾನಯಾನ ರಂಗಕ್ಕೆ 'ದೃಷ್ಟಿ' ಸಾಧನ ನೀಡಿದವರು. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳೆ.

ಬಿಎಸ್‌ಸಿಯಲ್ಲಿ ಶುಭಾ ಮೊದಲ ರ್ಯಾಂಕ್ ಗಳಿಸಿ, ಎರಡು ಚಿನ್ನದ ಪದಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದರು. ಭೌತವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಎಂಎಸ್‌ಸಿಗೆ ಸೇರಿದರು. ಮೊದಲ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಅವರ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು; ಬಸ್ಸಿಗೆ 15 ಪೈಸೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹನುಮಂತನಗರದಿಂದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಂಎಸ್‌ಸಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ರ್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದು, ಚಿನ್ನದ ಪದಕವನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು.

ಎಂಎಸ್‌ಸಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಇವರಿಗೆ ಸಿ.ಎಸ್.ಐ.ಆರ್. 'ರಿಸರ್ಚ್ ಫೆಲೊಶಿಪ್' ದೊರೆಯಿತು. ಅಧಿಕ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಲೋಹಗಳ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಲೋಹಗಳ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಕುರಿತು ಇವರ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಷಯವಿತ್ತು. 1981ರಲ್ಲಿ 'ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಾಲ್ ಮತ್ತು ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಸೈನ್ಸ್'ನಲ್ಲಿ ಪಿಎಚ್‌ಡಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಶುಭಾ, ಮರುವರ್ಷ

1982ರಲ್ಲಿ 'ಎನ್‌ಎಲ್'ನಲ್ಲಿ ಸೈಂಟಿಸ್ಟ್ 'ಬಿ' ಆಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಅಂದು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿರಲಿಲ್ಲ; ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೂ ಮದುವೆ-ಮಕ್ಕಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಬಿಡುವುದೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಿತ್ತು. ಇಂದು ಕೂಡ ಈ ಹಂತಗಳು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸವಾಲಿನದಾಗಿವೆ.

ಶುಭಾ ಅವಿವಾಹಿತರಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದರು. 'ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಮೀಸಲಾದ ನನ್ನ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲೇ ಅಧಿಕ ಸಮಯ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅವರು. ಅವಿವಾಹಿತರಾದರೂ ಕುಟುಂಬದ ಅನಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರ ಹಗಲ ಮೇಲಿತ್ತು. ವಯಸ್ಸಾದ ತಾಯಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿ ಏಳುವ ತಾಯಿಗೆ ಆಸರೆ ಯಾಗುವ ಶುಭಾ ಅವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಬಡ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಡಚಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ

ದೇಶೀಯವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡ ಮೊದಲ, ಓಡುಹಾದಿ ದೃಗ್ಗೋಚರ ಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ 'ದೃಷ್ಟಿ' (ಚಿತ್ರ ಕೃಪೆ: ಸಿ.ಎಸ್.ಐ.ಆರ್‌ಎನ್.ಎ.ಎಲ್.)

